

Sygn. akt I CSK 3978/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kamil Zaradkiewicz

w sprawie z powództwa K. R. i B. R.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 22 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi
z dnia 27 stycznia 2022 r., sygn. akt III Ca 244/21,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz K. R. i B. R.
kwotę 2700 (dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 27 stycznia 2022 r. Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił apelację pozwanej Bank Spółka Akcyjna z siedzibą w W. od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi - Śródmieścia w Łodzi z dnia 26 listopada 2020 r., w sprawie z powództwa K. R. i B. R. o zapłatę.

Pozwana wniosła skargę kasacyjną, w której żądała uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w całości i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu w Łodzi do ponownego rozpoznania, ewentualnie żądała uchylenia wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi w całości i orzeczenia co do istoty sprawy poprzez uwzględnienie w całości apelacji Banku od wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-

Śródmieścia w Łodzi. Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwana wskazała, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Zgodnie z treścią art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne; 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów; 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Sąd Najwyższy bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony – co należy podkreślić – wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie obejmuje zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione. Sąd Najwyższy rozstrzygając co do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (tj. w ramach tzw. przedsądu) bada tylko wskazane w skardze kasacyjnej okoliczności uzasadniające wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania, a nie podstawy kasacyjne i ich uzasadnienie.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano występowanie w sprawie istotnych zagadnień prawnych.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (zob. *inter alia* postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 listopada 2003 r., II CK 324/03; 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07; 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07; 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Zagadnienie prawne przedstawione w skardze kasacyjnej nie spełnia powyższego kryterium, nie wskazuje bowiem, że jest istotne z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, zaś jego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Stanowi jedynie próbę narzucenia własnej oceny prawnej względem zagadnień omówionych w zaskarżonym wyroku.

Zaoferowane zagadnienie stanowi prezentację różnych stanowisk oraz sformułowanie własnej oceny prawnej. Tymczasem istotność zagadnienia dotyczyć ma nie tylko jego wagi, lecz także tego, iż jego rozstrzygnięcie pozostaje w ścisłym związku ze sprawą ze wskazaniem tego związku oraz czy i w jakim zakresie dotyczy zaskarżonego orzeczenia, a ponadto, w jakim zakresie i w jaki sposób ewentualne rozstrzygnięcie zagadnienia w sposób odmienny od przyjętego w zaskarżonym orzeczeniu spowoduje konieczność wydania odmiennego orzeczenia wskutek kontroli kasacyjnej.

Jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazano również potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów.

Powołanie się na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania przepisu prawa, którego wykładnia budzi wątpliwości, określenia zakresu koniecznej wykładni, wykazania, że wątpliwości interpretacyjne mają poważny charakter i wymagają zajęcia stanowiska przez Sąd Najwyższy,

a jeżeli podstawą wniosku w tym zakresie jest twierdzenie o występujących w orzecznictwie sądowym rozbieżnościach wynikających z dokonywania przez sądy różnej wykładni przepisu, konieczne jest wskazanie rozbieżnych orzeczeń, dokonanie ich analizy i wykazanie, że rozbieżność wynika z różnej wykładni przepisu (zob. m.in. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego z: 15 października 2002 r., II CZ 102/02; 28 marca 2007 r. II CSK 84/07; 11 stycznia 2008 r. I UK 283/07; 8 lipca 2008 r. I CSK 111/08).

Skarga kasacyjna nie spełnia powyższego kryterium. Zawarty w niej wniosek oparty na potrzebie wykładni przepisów prawnych wywołujących rozbieżności w orzecznictwie został wadliwie sformułowany, gdyż nie powołano orzecznictwa wskazującego na istnienie takich rozbieżności. Tu również trzeba podkreślić, że przedstawione wątpliwości jedynie próbę narzucenia własnej oceny prawnej względem zagadnień omówionych w zaskarżonym wyroku.

W odniesieniu do analizowanej przesłanki konieczne jest wykazanie przez skarżącego, że dokonanie wykładni jest niezbędne dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z: 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15), czego w niniejszej sprawie skarżąca nie dokonała. W tym zakresie wymagania są podobne do tych, które występują w przypadku zaoferowania przez stronę skarżącą do rozstrzygnięcia zagadnień, które w jej ocenie pozostają istotne. W obu przypadkach skarżąca w niniejszej sprawie ograniczyła się do prezentacji abstrakcyjnych stanowisk i ich umotywowania, oczekując niejako od Sądu Najwyższego dokonania wykładni bez wykazania jej umocowania w okolicznościach rozpoznawanej sprawy. Nie jest tymczasem rolą Sądu Najwyższego ani dokonywanie abstrakcyjnej wykładni prawa bez jej odniesienia do rozpoznawanej sprawy i wydanych przez sądy *meriti*, poddawanych kontroli w postępowaniu kasacyjnym rozstrzygnięć, ani też wyręczenie strony i poszukiwanie argumentacji, która, niewskazana w skardze, miałaby uzasadniać jej przyjęcie do rozpoznania z uwagi na istnienie związku między wskazaną przez skarżącą przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej a rozpoznawaną sprawą i jej rozstrzygnięciem.

Z przytoczonych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 2 pkt 6 i § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. poz. 1800).

[as
at]